

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн 3 дугаар сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ОРА-2022/67/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Эрдэнэт хот
2022 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах

Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Эрдэнэ

Утас: 70355805 Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Оюунтуяа

Утас: 70350757 Цахим хаяг: oyuntuya0428@yahoo.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт	
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	3
3. Аудитын тайлан.....	12
3.1 Ерөнхий зүйл.....	14
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	14
3.4 Материаллаг байдал	14
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	15
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	15
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	16
3.8 Аудитын гол асуудал	16
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	16
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	17
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	17
4. Аудитын илрүүлэлт	17
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	18

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2022.08.25 № 63

танай _____-ны № _____-т

ОРХОН АЙМГИЙН 3 ДУГААР
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРЛЫН
ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ М.НЯМЦОГТ ТАНАА

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу 3 дугаар сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

3 дугаар сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

D:\my doc \alban bichig\ 2022-A4.doc

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>144,424,587.18</u>	<u>146,395,131.21</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	8,394.00	8,394.00
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	-	-
31110	Төгрөг		
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	8,394.00	8,394.00
3121	Төгрөг	8,394.00	8,394.00
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	8,394.00	8,394.00
33	АВЛАГА	2,587,837.26	2,220,399.26
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	336,438.00	-
335	Бусад авлага	2,251,399.26	2,220,399.26
3351	Байгууллагаас авах авлага	2,251,399.26	2,220,399.26
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага		
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	141,828,355.92	144,166,337.95
351	Түүхий эд материал	91,602,079.52	95,246,081.47
35110	Тусгай зориулалттай материал	91,602,079.52	95,246,081.47
35130	Эм боох материал	-	-
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл		
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн		
354	Хангамжийн материал	50,226,276.40	48,920,256.48
35410	Бичиг хэргийн материал	1,970,790.00	-
35420	Аж ахуйн материал	4,367,250.00	-
35470	Бусад хангамжийн материал	43,888,236.40	48,920,256.48
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>3,662,620,297.87</u>	<u>3,605,888,698.20</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,662,620,297.87	3,605,888,698.20
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	2,894,920,237.87	2,838,352,558.20
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,772,049,230.76	2,772,049,230.76
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(124,303,007.89)	(163,958,024.05)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл		
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	341,831,152.41	328,914,900.13
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(276,127,869.16)	(272,022,816.99)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	145,785,754.18	137,705,201.18
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(82,168,992.74)	(80,457,129.42)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	121,319,517.75	121,319,517.75
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,465,547.44)	(5,198,321.16)
393	Биет бус хөрөнгө	767,700,060.00	767,536,140.00
39301	Програм хангамж	4,015,550.00	4,015,550.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,515,490.00)	(3,679,410.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	767,200,000.00	767,200,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39405	Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө /ТӨҮГ/		
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III-I+II	<u>3,807,044,885.05</u>	<u>3,752,283,829.41</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>336,438.00</u>	<u>889,000.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	336,438.00	889,000.00
413	Өглөг	336,438.00	889,000.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	336,438.00	776,000.00
4136	Бусад өглөг	-	113,000.00

11361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	113,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,981,678,610.99	1,926,364,993.35
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,981,678,610.99	1,926,364,993.35
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(66,242,792.81)	(121,556,410.45)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(66,242,792.81)	(66,242,792.81)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(55,313,617.64)
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс		
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,047,921,403.80	2,047,921,403.80
51400	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		
51500	Бодлогын өөрчлөлт алдааны залруулга		
51600	Нөөцийн сан		
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,982,015,048.99	1,927,253,993.35

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,649,482,660.51	1,540,339,381.82
114003	НӨАТ-ын буцаан олголт		
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,142,995,933.11	131,420.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	144,649,233.11	131,420.00
120001	Хувьцааны ногдол ашиг	555,100.00	-
120002	Хүүгийн орлого		
120003	Торгуулийн орлого		
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	144,094,133.11	131,420.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	513,700.00	131,420.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих		
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих		
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	143,580,433.11	-
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	998,346,700.00	-
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	998,346,700.00	-
141001	Гадаадын санхүүгийн зээлийн эх үүсвэр		
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,506,486,727.40	1,540,207,961.82
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,426,382,000.00	1,439,655,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,426,382,000.00	1,439,655,000.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих		
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	19,876,261.82
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	7,693,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	11,475,261.82
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	708,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	69,109,200.00	80,676,700.00

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	69,109,200.00	80,676,700.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	10,995,527.40	-
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
133003	Хөрөнгийн	10,995,527.40	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,613,726,207.14	1,603,547,989.67
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,613,726,207.14	1,603,547,989.67
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,561,313,714.99	1,584,452,373.88
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,216,784,956.00	1,199,007,010.04
210101	Үндсэн цалин	735,883,845.25	578,659,974.06
210102	Нэмэгдэл	369,408,712.95	520,338,261.80
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,679,999.80	2,752,400.00
210104	Урамшуулал	103,812,398.00	97,256,374.18
210105	Гэрээт ажлын хөлс		
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/		
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	154,140,678.78	157,784,189.84
210201	Тэтгэврийн даатгал	106,747,515.51	111,150,786.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,509,708.84	12,249,213.45
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,708,352.42	9,641,452.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,405,377.21	2,249,339.48
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,769,724.80	22,493,398.22
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43,311,101.18	51,566,404.33
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,797,904.98	7,546,567.32
210302	Түлш, халаалт	28,574,940.29	29,012,410.02
210303	Цэвэр, бохир ус	8,938,255.91	15,007,426.99
210304	Байрны түрээс		
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,827,796.20	11,156,860.00
210401	Бичиг хэрэг	327,276.80	3,685,450.00
210402	Тээвэр, шатахуун		
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,251,000.00	1,155,060.00
210404	Ном, хэвлэл	206,700.00	49,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	12,888,307.00	2,654,950.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	523,000.00	3,611,900.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	49,280.40	-
210408	Бараа материал акталсны зардал	10,582,232.00	-
2105	Нормативт зардал	3,143,000.00	55,992,500.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	700,400.00	889,300.00
210502	Хоол, хүнс	2,442,600.00	52,551,900.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	2,551,300.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,082,450.00	14,762,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	200,000.00
210602	Тавилга		
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		
210604	Урсгал засвар	1,082,450.00	14,562,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	-	877,000.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	-	877,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,008,000.00	4,447,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	4,447,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,008,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	116,015,732.83	88,857,809.67
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	700,000.00	1,128,940.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,222,660.00	18,731,940.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	111,093,072.83	68,996,929.67
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	52,412,492.15	19,095,615.79
2131	Засгийн газрын үрсгал шилжүүлэг	-	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг		
2132	Бусад үрсгал шилжүүлэг	26,143,200.00	2,695,060.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	-	-
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж		
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	100,000.00	-
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	25,153,200.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	890,000.00	2,695,060.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,617,643.33	14,899,595.67
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,617,643.33	14,899,595.67
213404	Хөрөнгийн		
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	24,651,648.82	1,500,960.12
213501	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
213502	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө		
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	24,651,648.82	1,500,960.12
213504	Хөрөнгийн		
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	1,035,756,453.37	(63,208,607.85)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	10,670,833.39	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	10,670,833.39	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(10,670,833.39)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1,025,085,619.98	(63,208,607.85)

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,825,029,836.06	2,047,921,403.80	(83,973,685.39)	3,788,977,554.47
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,825,029,836.06	2,047,921,403.80	(83,973,685.39)	3,788,977,554.47
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	17,730,892.58	17,730,892.58
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,825,029,836.06	2,047,921,403.80	(66,242,792.81)	3,806,708,447.05
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,825,029,836.06	2,047,921,403.80	(66,242,792.81)	3,806,708,447.05

D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,825,029,836.06	2,047,921,403.80	(66,242,792.81)	3,806,708,447.05
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(55,313,617.64)	(55,313,617.64)
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,825,029,836.06	2,047,921,403.80	(121,556,410.45)	3,751,394,829.41

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,503,472,787.00	1,551,933,957.82
117002	Экспортын гаалийн албан татвар		
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	998,860,400.00	131,420.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	513,700.00	131,420.00
120001	Хувьцааны ногдол ашиг	-	-
120002	Хүүгийн орлого		
120003	Торгуулийн орлого		
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	513,700.00	131,420.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	513,700.00	131,420.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих		
122002	Хандив тусламж /гадаад/		
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	998,346,700.00	-
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	998,346,700.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,504,612,387.00	1,551,802,537.82
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,426,382,000.00	1,439,655,000.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,426,382,000.00	1,439,655,000.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих		
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	19,876,261.82
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	7,693,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	11,475,261.82
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	708,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	69,109,200.00	80,676,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	69,109,200.00	80,676,700.00

1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих		
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	9,121,187.00	11,594,576.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		
134003	Нийгмийн даатгалын сангаас эмнэлгүүдэд олгох санхүүжилт		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,504,863,792.84	1,542,058,196.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,504,863,792.84	1,542,058,196.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,443,399,113.69	1,458,960,104.21
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,216,784,956.00	1,198,231,010.04
210101	Үндсэн цалин	735,933,951.20	578,323,536.06
210102	Нэмэгдэл	376,656,265.00	520,819,699.80
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,679,999.80	46,835,822.00
210104	Урамшуулал	96,514,740.00	52,251,952.18
210105	Гэрээт ажлын хөлс		
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/		
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	154,108,144.67	157,784,189.84
210201	Тэтгэврийн даатгал	106,714,981.40	111,150,786.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,509,708.84	12,249,213.45
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,708,352.42	9,641,452.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,405,377.21	2,249,339.48
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,769,724.80	22,493,398.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43,048,807.02	51,566,404.33
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,535,610.82	7,546,567.32
210302	Түлш, халаалт	28,574,940.29	29,012,410.02
210303	Цэвэр, бохир ус	8,938,255.91	15,007,426.99
210304	Байрны түрээс		
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,723,156.00	10,222,410.00
210401	Бичиг хэрэг	651,000.00	3,611,450.00
210402	Тээвэр, шатахуун		
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,251,000.00	1,155,060.00
210404	Ном, хэвлэл	581,500.00	2,020,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	14,396,456.00	456,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,843,200.00	2,979,400.00
2105	Нормативт зардал	1,604,300.00	2,429,800.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	395,500.00	889,300.00
210502	Хоол, хүнс	-	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,208,800.00	1,540,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,146,450.00	15,503,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	1,400,000.00
210604	Урсгал засвар	1,146,450.00	14,103,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	-	877,000.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	-	877,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,008,000.00	4,447,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	4,447,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,008,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,975,300.00	17,897,690.00

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	700,000.00	963,540.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,275,300.00	16,934,150.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	61,464,679.15	83,098,091.79
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,195,387.00	66,697,536.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	9,121,187.00	11,594,576.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж		
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	25,153,200.00	52,551,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	921,000.00	2,551,060.00
213304	Хөрөнгийн		
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,617,643.33	14,899,595.67
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,617,643.33	14,899,595.67
213404	Хөрөнгийн		
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	24,651,648.82	1,500,960.12
213501	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
213502	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө		
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	24,651,648.82	1,500,960.12
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	998,608,994.16	9,875,761.82
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	9,399,830.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	9,399,830.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	9,399,830.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	9,399,830.00
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	-	-
226001	Гадаад эх үүсвэрээр		
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-	(9,399,830.00)
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	998,608,994.16	475,931.82
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		8,394.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	8,394.00	8,394.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1521095600.00	1505317779.05
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1521095600.00	1505317779.05
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1466623500.00	1446797604.21
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1198344300.00	1198231010.04
210101	Үндсэн цалин	778109300.00	578323536.06
210102	Нэмэгдэл	331142200.00	520819699.80

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	3552400.00	46835822.00
210104	Урамшуулал	85540400.00	52251952.18
210105	Гэрээт ажлын хөлс		
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	158058400.00	157784189.84
210201	Тэтгэврийн даатгал	109919100.00	111150786.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12034800.00	12249213.45
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9627900.00	9641452.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2407000.00	2249339.48
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24069600.00	22493398.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	66465900.00	51566404.33
210301	Гэрэл, цахилгаан	8054300.00	7546567.32
210302	Түлш, халаалт	34720600.00	29012410.02
210303	Цэвэр, бохир ус	23691000.00	15007426.99
210304	Байрны түрээс		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7335300.00	7324410.00
210401	Бичиг хэрэг	2852300.00	1712450.00
210402	Тээвэр, шатахуун		
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,320,900.00	1,155,060.00
210404	Ном, хэвлэл	701,800.00	1,021,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	350,900.00	456,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,109,400.00	2,979,400.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал		
2105	Нормативт зардал	2,429,800.00	2,429,800.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	889,300.00	889,300.00
210502	Хоол, хүнс		
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,540,500.00	1,540,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	14,210,800.00	11,410,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		
210602	Тавилга		
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		
210604	Урсгал засвар	14,210,800.00	11,410,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	877,300.00	877,000.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	877,300.00	877,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	2,197,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	2,197,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,901,700.00	14,976,190.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,883,300.00	963,540.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,018,400.00	14,012,650.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	54,472,100.00	58,520,174.84
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	54,472,100.00	58,520,174.84
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	-	4,055,214.84

213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	52,551,900.00	52,551,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,920,200.00	1,913,060.00
231001	Гадаадын санхүүгийн зах зээлээс санхүүжих зээл		
232001	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих зээл		
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,521,095,600.00	1,524,386,914.84
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,439,655,000.00	1,439,655,000.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих		
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих		
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,439,655,000.00	1,439,655,000.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих		
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	80,676,700.00	80,676,700.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	80,676,700.00	80,676,700.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих		
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	4,055,214.84
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	-	4,055,214.84
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	763,900.00	-
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	763,900.00	-
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		8,394.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		8,394.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага		
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	34.00	96.00
620001	Удирдах ажилтан	7.00	7.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	-	-
620003	Үйлчлэх ажилтан	27.00	27.00
620004	Гэрээт ажилтан	-	62.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	-	1.00
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	-	1.00
630001	Төрийн өмчит ЕБС	-	1.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)		

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	12,800,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	12,800,500.00

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	12,162,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,898,000.00
210401	Бичиг хэрэг	1,899,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	
210404	Ном, хэвлэл	999,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн үстгал, ариутгал	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	
2105	Нормативт зардал	-
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	
210502	Хоол, хүнс	
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,093,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,400,000.00
210602	Тавилга	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	
210604	Урсгал засвар	2,693,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,250,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,250,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,921,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,921,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	638,000.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	638,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	638,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	19,876,261.82
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	19,876,261.82
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,693,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,475,261.82
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	708,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал	
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Орхон аймгийн 3-р сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд төсвийн санхүүгийн тайлагнал, бүртгэл хөтлөлттэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Оюунтуяа гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Б.Эрдэнэ, дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Нармандах нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Орхон аймгийн 3-р сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ний өдрийн 06 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Орхон аймгийн 3-р сургууль нь боловсролын харилцаанд оролцогч бүр сурах үйлийг дэмжин, сурлагын хоцрогдлыг нөхөж, арилгахад хамтран ажиллаж, сургалтын үйл ажиллагааг үр дүнтэй зохион байгуулах зорилго бүхий ерөнхий боловсрол олгох БШУЯ-ны харьяа төсвийн байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна. Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж үзсэн.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Тус байгууллагад дотоод аудитын нэгж, хариуцсан ажилтан ажилладаггүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Орхон аймгийн 3-р сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр тайлант оны батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны батлагдсан төсвийн нийт орлогын 1.5 хувиар буюу 22,816.4 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 15,971.5 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Орхон аймгийн 3-р сургуулийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 54,761.0 мянган төгрөг буюу 1.5 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлттэй гарсан үндсэн хөрөнгө байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			
Бараа материал	141,828.3	144,166.3	2,338.0
Үндсэн хөрөнгө	3,662,620.3	3,605,888.7	-56,731.6
Нийт хөрөнгө	3,807,044.8	3,752,283.8	-54,761.0
Өр төлбөр			
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	3,807,044.8	3,752,283.8	-54,761.0
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	3,807,044.8	3,752,283.8	-54,761.0

Бараа материалын данс 144,166.3 мянган төгрөг болж 2,338.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь тусгай зориулалтын материал худалдан авсанаас шалтгаалсан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 3,605,888.7 мянган төгрөг болж 56,731.6 мянган төгрөг болж буурсан нь хуримтлагдсан элэгдлийн зардал тооцсонтой холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 3,752,283.8 мянган төгрөг болж 54,761.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Орхон аймгийн 3-р сургуулийн 2021 оны төсвийн төслийг 1,521,095.6 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд сургуулийн ерөнхий боловсролын үйл ажиллагааг тасралтгүй хэвийн явуулахад шаардлагатай 1,439,655.0 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс тусгай зориулалтын шилжүүлгээр, орон нутгийн төсвөөс 80,676.7 мянган төгрөгийн нийт 1,521,095.6 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 1,506,151.6 мянган төгрөгийг зарцуулж, 14944.0 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,506,151.6 мянган төгрөг буюу 99 хувьтай байгаа нь цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардлыг 113.3 мянган төгрөг, ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг 274.2 мянган төгрөг, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 14,899.5 мянган төгрөг, хангамж бараа материалын зардлыг 51.8 мянган

эгрөг, норматив зардлыг 263.3 мянган төгрөг, урсгал зардлыг 1,142.1 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлыг 905.0 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй. Тайлант онд нэмэлт дансаар 19,876.2 мянган төгрөг хүлээн авч урсгал үйл ажиллагаандаа зориулалтын дагуу зарцуулсан байна.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд ковид-19 халдварт цар тахалтай холбоотой хязгаарлалт үргэлжилсэн хэдий ч аудит хийх цар хүрээ хязгаарлагдаагүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөө үзүүлэх асуудлууд үүсээгүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1-д хамаарах төсөвт байгууллага нь тус хуулийн 6.1, 6.4-т тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Орхон аймгийн 3-р сургууль нь 2021 онд нийт 1,506,151.6 мянган төгрөгийн 149 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллэх байсанаас 29 мэдээллийг хугацаа хоцроосон байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй байна, харин зарлагын гүйлгээ хийхдээ анхан шатны баримтын бүрдэл хангалтгүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д "анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" хүрээнд шалгасан зүйлийн холбогдох шалгуурт нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар итгэл үзүүлсэн байна.

3.11 ДАРААГИЙН АУДИТААР АНХААРАХ АСУУДАЛ

Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 7,850.9 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илрүүлэн 437.6 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 1,285.5 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, 1,650.0 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж, 4,477.8 мянган төгрөгийн тайлангийн алдаа залруулсан.

4.1 Залруулсан алдаа

Санхүүгийн тайланд цалингийн зардал 921.0 мянган төгрөгний илүү тусгасан байсныг 776.0 мянган төгрөг болгож буруу бүртгэлийг залруулсан, тусгай зориулалтын материалыг худалдсан зарцуулсан 957.0 мянган төгрөгийг бусад зардалд тавиж өгснөөр 662.4 мянган төгрөг нийлсэн дүнгээр 1,161.4 мянган төгрөг болгон нийт 4,477.8 мянган төгрөгийн алдаа залруулсан.

4.2 Төлбөрийн акт

Орхон аймгийн Баян өндөр сумын Засаг даргын Б/33 дугаар захирамжийг үндэслэн тус сургуулийн захирал чөлөөтэй байх хугацаанд үндсэн цалин бодож олгох шийдвэр гарсан байтал өөртөө нийт 437.6 мянган төгрөгийн нэмэгдэл цалин илүү авсан зөрчил илэрлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, 41.2.3-д “төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах,” Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 11.1-д “албан тушаалтан албан үүргээ гүйцэтгэхдээ өөрийн болон өөртэй нь хамаарал бүхий этгээдийн хувийн ашиг сонирхлыг хөндсөн захиргааны шийдвэр гаргах, удирдах, хяналт, шалгалт хийх, хариуцлага хүлээлгэх, гэрээ байгуулах, эдгээрийг хэлэлцэх, бэлтгэх, оролцох зэрэг үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно” гэж заасантай нийцэхгүй, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоов

4.3 Албан шаардлага

Тайлант онд 1,285.5 мянган төгрөгийн ажлын хувцас худалдан авч Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 41.2.3-д "төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах", Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын 1.4 дэх заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

4.4 Зөвлөмж

Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой асуудал

1.1 Илрүүлэлт:

2021 оны 10 сард нягтлан, захирал нар солигдсон байтал эд хөрөнгийн тооллогыг зохион байгуулаагүй байна. Энэ нь НББ-ийн тухай хуулийн 12.2.2.-д "Эд хөрөнгө хариуцагч болон эд хөрөнгийн тооцоотой холбоотой ажилтан солигдох үед тооллого хийнэ"; 12.1-д "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна" гэж заасантай нийцэхгүй.

2. Өгсөн зөвлөмж

Захирал, нягтлан бодогч, нярав солигдох үед эд хөрөнгийн тооллогыг зохион байгуулж байх.

1.3 Илрүүлэлт:

Шилэн дансны цахим хуудсанд 29 удаагийн мэдээллийг хугацаа хоцроон байршуулсан байна.

1.4 Өгсөн зөвлөмж

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг бүрэн хангуулж цахим хуудаст мэдээлэх мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн гүйцэт мэдээлж, дотоод хяналтыг сайжруулах.

1.5 Илрүүлэлт:

Бичиг хэргийн материал бөөн дүнгээр нэг алба хаагч дээр зарлагддаг, мөн няравын гаргаж байгаа бараа материалын тайланг нягтлан хянаж баталгаажуулдаггүй, анхан шатны баримтын бүрдлийг хангаж ажилаагүй 1650.0 мянган төгрөгний зөрчил илэрлээ. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн, 13.5-д “Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно.” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

1.6 Өгсөн зөвлөмж

Бараа материалын зарлага, няравын тайланг зохих ёсоор үнэн зөв хөтлөн баталгаажуулж, анхан шатны баримтын бүрдэл хангасан ажил гүйлгээг бүртгэн, санхүүгийн тайланд тусгах.

Дээрх төлбөрийн акт, зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Орхон аймгийн 3-р сургууль	7	7850.9	2	4477.8	1	437.6	1	1285.5	3	1650.0